

Nursing – why? Students' motives for choosing nursing as a field of education

Dlaczego zawód pielęgniarki? Motywy wyboru kierunku kształcenia przez studentów pielęgniarstwa

Agnieszka Lemiecha¹, Anna Leńczuk-Gruba²

¹Student of Nursing, Faculty of Health Sciences, Medical University of Warsaw, Poland/
Studentka studiów magisterskich – kierunek pielęgniarstwo, Wydział Nauki o Zdrowiu, Warszawski Uniwersytet Medyczny

²Department of Nursing Development, Faculty of Health Sciences, Medical University of Warsaw, Poland/
Zakład Rozwoju Pielęgniarstwa, Nauk Społecznych i Medycznych, Wydział Nauki o Zdrowiu, Warszawski Uniwersytet Medyczny

ORCID:

Anna Leńczuk-Gruba: 0000-0003-2524-6157

CORRESPONDING AUTHOR/AUTOR DO KORESPONDENCJI:

Agnieszka Lemiecha
Faculty of Health Sciences, Medical University of Warsaw, Poland
ul. Żwirki i Wigury 61, 02-091 Warszawa
e-mail: lemiecha.agnieszka@wp.pl

STRESZCZENIE

DLACZEGO ZAWÓD PIELĘGNIARKI? MOTYWY WYBORU KIERUNKU KSZTAŁCENIA PRZEZ STUDENTÓW PIELĘGNIARSTWA

Wprowadzenie. Kluczowym momentem w życiu wielu osób jest podjęcie decyzji o kierunku studiów związanych z wybranym zawodem. Wybór pielęgniarstwa determinowany jest przez różne motywy oraz wartości, które mogą wpływać zarówno na zaangażowanie i satysfakcję studentów z procesu kształcenia, jak i późniejsze funkcjonowanie w zawodzie.

Cel pracy. Poznanie motywów i wartości wpływających na podjęcie kształcenia na kierunku pielęgniarstwo.

Material i metody. Badania przeprowadzono w styczniu 2019 roku, wśród 223 studentów I-go roku pielęgniarstwa, Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Do badań wykorzystano autorski kwestionariusz ankiety oraz standaryzowaną Listę Wartości Osobistych (LWO) Z. Juczyńskiego.

Wyniki. W badanej grupie studentów – 34,1% wskazało pielęgniarstwo jako pierwszy wybór w rekrutacji na studia. Najwięcej studentów wybór kierunku studiów uzasadniało chęcią niesienia pomocy innym oraz potrzebą zdobycia wyższego wykształcenia. Wśród deklarowanych przez studentów wartości osobistych dominowały miłość, przyjaźń oraz dobre zdrowie, sprawność fizyczna i psychiczna. Znaczenie „dobrych warunków materialnych” jako symbolu szczęścia osobistego ($p=0,005$) częściej deklarowali studenci, dla których pielęgniarstwo nie było pierwszym wyborem kierunku kształcenia.

Wnioski. Świadomego wyboru kształcenia na kierunku pielęgniarstwie dokonała 1/3 respondentów. Motyw chęci pomocy ludziom był najczęściej deklarowanym w wyborze zawodu przez studentów pielęgniarstwa. Studenci, którzy wskazali wyłączny wybór kształcenia na kierunku pielęgniarstwie rzadziej deklarowali znaczenie dobrych warunków materialnych jako symbolu szczęścia osobistego.

Słowa kluczowe:

motywy kształcenia, pielęgniarstwo, system wartości

ABSTRACT

NURSING – WHY? STUDENTS' MOTIVES FOR CHOOSING NURSING AS A FIELD OF EDUCATION

Introduction. The decision on a course of study related to the profession of choice is a milestone in many people's life. The choice of nursing is determined by various reasons and values which can influence both the involvement and satisfaction of students with their education and later, professional life.

Aim. To learn the reasons and values behind choosing nursing education.

Material and methods. The survey was performed in January 2019 on a group of 223 1st grade nursing students at the Medical University of Warsaw. The survey used an original questionnaire and the standardized List of Personal Values (PVL) by Z. Juczyński.

Results. Within the group of participating students – 34.1% chose nursing as their first recruitment choice of studies. The majority justified their choice with the will to help others and the need to acquire higher education. The personal values declared by the students were mostly love, friendship and good health, physical and mental fitness. The meaning of “good material conditions” as a token of personal happiness ($p=0.005$) was more often declared by students for whom nursing was not the first choice of education.

Conclusions. Only a third of the respondents chose nursing education consciously. The most commonly declared reason behind the choice of nursing profession was the will to help other people. Students, who chose nursing as their one and only education less frequently declared the importance of good material conditions as a symbol of personal happiness.

Key words:

motives for education, nursing, value system

INTRODUCTION

The reasons and motives behind the choice of profession are various and may often translate to future professional attitude. For medical personnel, apart from the essential psychophysical predispositions, individual motives behind the choice of profession may largely impact functioning at work and contribute to general individual development and satisfaction or be the reason of continuous frustration and discontent, which may, in turn, result in a decision to give up the job [1,2,3,4,5].

Social science research suggests that professional and educational aspirations of modern youth show a mental shift in the choice of education. The modern criteria influencing the choice of professional career among the youth include especially the economic aspect, impact of the environment, the socio-legal system, the need of self-fulfilment and hedonism [6,7].

Learning the individual motives that led to the choice of education and the value system of candidates for nursing professionals may be the foundation to shape the values desired in nursing on the level of professional education and to prevent resigning from the learned profession by nursing graduates.

AIM

To learn the reasons and values that influence the choice of education by nursing students.

MATERIALS AND METHODS

The study was conducted in January 2019 among 1st grade bachelor nursing students of the Medical University of Warsaw. The questionnaire was anonymous and voluntary. Diagnostic survey method was used to collect the material. An original questionnaire and the List of Personal Values (LPV) by Z. Juczyński were used. The List of Personal Values is scaled and consists of two parts: the first one contains 9 symbols of happiness, the other 10 personal values. From 9 symbols of happiness and 10 symbols of values the respondents chose 5 and assigned to them numbers from 5 – for the most important symbol/value, to 1 – for the least important one [8]. The original questionnaire was based on a valuation survey: respondents assessed how significant each of the 19 motives listed in the questionnaire were in their choice of education. A four-stage evaluation scale was used, in which the value „1” meant decisive influence, while the value „4” meant the least important influence. The total of 228 questionnaires were distributed, and 5 questionnaires were excluded from the analysis due to incorrect completion.

Outcome of the survey was statistically analysed. Values of the measurable analysed parameters were shown by the mean value, standard deviation and the median, the unmeasurable – by number and percentage. The differences between the analysed groups were found with the chi-squared test. The Mann-Whitney U test was used to compare two independent groups. Statistical analyses were based on the SPSS 17.0 programme, with the $p < 0.05$ significance level assumed.

RESULTS

In the group of 223 participating students, the majority were females – 94.6% (211 people), with 5.4% males (12). As many as 90.6% (202) were no older than 20. The average age was 20 ± 1.27 years. Among the students, 62.3% (139) were from urban, and 37.7% (84) from rural areas. The number of 76 respondents (34.1%) applied solely for nursing.

The major reasons behind the choice of employment within the group of respondents who applied for nursing only were: the will to help people (1.22), gaining higher education (1.25) and the interest in medical sciences (1.41). Statistical analysis with use of the Mann Whitney U test showed that respondents, who chose nursing only, more often stressed the following reasons: gaining higher education, fulfilling individual aspirations, considering nursing an interesting occupation, family tradition and predisposition for the job. The respondents who did not indicate nursing as their primary education choice much more often stressed the following reasons: no other idea for the future, rejection from another faculty, considering nursing as easy studies and random choice of education (Tab. 1).

The symbols of happiness that the respondents familiarized themselves most often with were: “successful family life”, “good health”, and “performing the favourite job/profession”. Students who did not indicate nursing as their only education choice more often declared the meaning of good material conditions as determinants of personal happiness (Tab. 2).

In the personal values category, respondents declared the greatest value of “love, friendship”, “good health, physical and mental fitness” and “intelligence, sharp mind”. The rank of “love, friendship” was higher among students, who did not choose nursing as their primary education ($p < 0.018$) (Tab. 3). Other analyses did not provide decisive statistical differences (Tab. 3).

DISCUSSION

The issue of motives behind the choice of education in nursing is quite often addressed in both Polish and foreign literature, as solutions are sought to the growing deficit of nursing staff, caused, among others, by the small number of nursing graduates taking up employment in their profession [9, 10, 11, 12,13].

The most surprising result of our own research showed that only 1/3 of the surveyed students confirmed purposeful choice of education by applying for the nursing faculty only. The remaining respondents indicated the choice of nursing as an alternative to not being admitted to the first-choice faculty, which may be related to future application attempts to the preferred faculties and thus resignation from nursing.

It is worth noting that among many Polish studies on the motives behind choosing the profession of a nurse, only the study by Kropiwnicka et al. from 2011 indicated the percentage of respondents (65%) declaring the choice of nursing as a consequence of failing to enrol on another faculty [14]. These results may justify the reason for the graduates not taking up a job as a nurse after graduation.

The dominant motives of the respondents for choosing their studies are the willingness to help people, to obtain

higher education and the interest in medical sciences. The results obtained may be referred to similar research results by other authors [1,14, 15,16, 17].

The motive worth highlighting is the desire for higher education, ranked second in this study. In A. and G. Cisiński's studies, 67.9% of respondents declared this reason to be significant, and 1/4 of respondents considered it to be very important. In their opinion, the result may concern students who may not plan to work as nurses at all, and the choice of

nursing would only serve them to obtain university diplomas, which would in turn facilitate the search for another job [1].

A group of students, who declared nursing to be the only field of education, significantly more often pointed to nursing as an interesting profession, which provides an opportunity to satisfy their own aspirations. The respondents also emphasized the importance of prospects for finding an easy job in Poland and abroad. The importance of the above-mentioned motives is also confirmed by studies of other authors [1,16, 17,18].

■ Tab. 1. Reasons behind professional education choice as indicated by respondents

Motives behind choosing nursing education	Respondents who applied for nursing education only										Total					
	Yes (n=76)					No (n=147)					Mean	Median	Standard deviation	Minimum	Maximum	P (Mann-Whitney U test)
	Mean	Median	Standard deviation	Minimum	Maximum	Mean	Median	Standard deviation	Minimum	Maximum						
Gaining a higher education	1.25	1.00	0.545	1	4	1.39	1.00	0.556	1	3	1.35	1.00	0.555	1	4	0.025
Willingness to help other people	1.22	1.00	0.419	1	2	1.40	1.00	0.648	1	4	1.34	1.00	0.585	1	4	0.072
Fulfilling individual aspirations	1.83	2.00	0.719	1	4	2.13	2.00	0.813	1	4	2.03	2.00	0.794	1	4	0.006
Interest in medical sciences	1.41	1.00	0.636	1	4	1.37	1.00	0.552	1	3	1.39	1.00	0.581	1	4	0.898
I believe nursing is an interesting profession	1.47	1.00	0.599	1	3	1.88	2.00	0.651	1	4	1.74	2.00	0.661	1	4	0.000
The perspective of easy employment in the country	1.88	2.00	0.832	1	4	2.08	2.00	0.903	1	4	2.01	2.00	0.883	1	4	0.132
The perspective of easy employment abroad	1.99	2.00	0.973	1	4	2.03	2.00	0.899	1	4	2.01	2.00	0.923	1	4	0.631
Pressure/encouragement of family/friends	3.47	4.00	0.791	1	4	3.55	4.00	0.733	1	4	3.52	4.00	0.752	1	4	0.445
Professional tradition in the family	3.39	4.00	0.850	1	4	3.61	4.00	0.736	1	4	3.53	4.00	0.781	1	4	0.035
Encouragement of nursing students	3.62	4.00	0.565	1	4	3.69	4.00	0.534	2	4	3.66	4.00	0.544	1	4	0.297
Suggestion by a career advisor regarding work aptitude	3.71	4.00	0.561	2	4	3.73	4.00	0.601	1	4	3.73	4.00	0.586	1	4	0.488
Experience in voluntary work with the elderly	3.07	3.00	1.01	1	4	3.16	3.00	0.956	1	4	3.13	3.00	0.974	1	4	0.557
I believe I have the aptitude for this kind of work	1.80	2.00	0.674	1	4	1.98	2.00	0.667	1	4	1.92	2.00	0.673	1	4	0.042
Fulfilling aspirations of parents to have higher education	3.34	4.00	0.932	1	4	3.24	4.00	0.926	1	4	3.28	4.00	0.927	1	4	0.362
Encouragement of nursing professionals	3.51	4.00	0.792	1	4	3.64	4.00	0.596	2	4	3.60	4.00	0.670	1	4	0.402
No other idea for professional future	3.34	4.00	0.888	1	4	2.97	3.00	0.917	1	4	3.09	3.00	.923	1	4	0.002
I failed to enrol in another faculty	3.55	4.00	0.807	1	4	2.60	3.00	1.19	1	4	2.92	3.00	1.17	1	4	0.000
I believe nursing studies are simple	3.74	4.00	0.472	2	4	3.44	4.00	0.751	1	4	3.54	4.00	.682	1	4	0.005
I chose the faculty randomly	3.61	4.00	0.655	1	4	3.29	4.00	0.901	1	4	3.40	4.00	.837	1	4	0.015

■ Tab. 2. Happiness symbols chosen by respondents and the choice of nursing education

Symbols of Happiness	Students who applied for nursing only								p (Mann-Whitney U test)
	Yes				No				
	Mean	Median	N	Standard deviation	Mean	Median	N	Standard deviation	
Large group of friends	1.06	0.0	76	1.619	0.98	0.0	147	1.498	0.802
Happy family life	3.39	4.0	76	1.728	3.68	4.0	147	1.695	0.173
Working in one's favourite job	2.00	2.0	76	1.591	1.82	2.0	147	1.612	0.425
Success in education/professional career	1.25	0.0	76	1.584	1.17	1.0	147	1.376	0.922
Good health	3.40	4.0	76	1.425	3.33	4.0	147	1.606	0.987
Being needed to other people	1.55	1.0	76	1.692	1.27	0.0	147	1.608	0.212
Good material conditions	1.11	0.5	76	1.404	1.68	1.0	147	1.557	0.005
Life full of journeys and adventures	1.11	0.0	76	1.624	1.01	0.0	147	1.423	0.847
Fame, popularity	0.02	0.0	76	0.161	0.02	0.0	147	0.183	0.505

■ Tab. 3. Personal values declared by respondents and the choice of nursing education

Personal Values	Students who applied for nursing only								p (Mann-Whitney U test)
	Yes				No				
	Mean	Median	N	Standard deviation	Mean	Median	N	Standard deviation	
Love, friendship	3.42	4.0	76	1.760	3.97	5.0	147	1.464	0.018
Good health, physical fitness and mental abilities	2.69	3.0	76	2.000	2.89	4.0	147	1.817	0.583
Sense of humor, wit	0.88	0.0	76	1.548	0.57	0.0	147	1.221	0.205
Intelligence and brightness	2.21	2.0	76	1.619	1.81	2.0	147	1.667	0.086
Knowledge, wisdom	1.35	1.0	76	1.511	1.44	1.0	147	1.553	0.705
Joy, satisfaction	1.97	2.0	76	1.665	1.64	2.0	147	1.507	0.205
Courage, resoluteness	0.77	0.0	76	1.438	0.65	0.0	147	1.236	0.797
Kindness, gentleness	1.13	0.0	76	1.526	1.10	0.0	147	1.438	0.973
Good appearance	0.27	0.0	76	0.776	0.34	0.0	147	0.903	0.830
Wealth, assets	0.2763	0.0	76	0.842	0.53	0.0	147	1.273	0.224

An innovative element of my own research was the analysis of importance of values and happiness symbols in light of choosing the profession of a nurse. The results surprise with a significant number of students indicating low rank of „being needed by other people”, which should be particularly important in the choice of nursing as a profession. On the other hand, the research confirmed that the respondents who did not choose nursing as their only field of education more often declared the importance of material goods as determinants of personal happiness.

To summarize the importance of learning individual reasons behind choosing education and the value systems of nursing candidates, it is worth underlining that these may be used to direct the professional education towards development of interest and aspirations of future nursing graduates.

It is well worth stressing that lack of proper support for students during their education may result in frustration and the decision to give up studies and employment in the learned profession [2,10].

■ CONCLUSIONS

Only one third of the respondents made a deliberate choice to study nursing, what is a hardly optimistic forecast considering the deficit in nursing personnel.

The will to help others was the most commonly declared reason behind professional choice among nursing students.

Students who indicated nursing was their sole choice of education less frequently declared good material conditions as a symbol of individual happiness.

■ Dlaczego zawód pielęgniarki? Motywy wyboru kierunku kształcenia przez studentów pielęgniarstwa

■ WPROWADZENIE

Motywy wyboru zawodu są zróżnicowane i często mogą przekładać się na późniejsze postawy zawodowe. W przypadku personelu medycznego, poza niezbędnymi predyspozycjami psychofizycznymi, indywidualne motywy wyboru zawodu mogą w dużym stopniu wpływać na funkcjonowanie w pracy i przyczynić się do pełnego, połączonego z satysfakcją rozwoju jednostki lub też stanowić przyczynę nieustannej frustracji oraz niezadowolenia, które może skutkować decyzją o rezygnacji z wykonywania zawodu [1,2,3,4,5].

Badania realizowane w obszarze nauk społecznych sugerują, że aspiracje zawodowe i edukacyjne współczesnej młodzieży wykazują zmianę kierunku myślenia w zakresie wyboru drogi kształcenia. Wśród kryteriów warunkujących wybór przez młodzież ścieżki kariery zawodowej podkreśla się obecnie przede wszystkim aspekt ekonomiczny, wpływ otaczającego środowiska, system społeczno-prawny, potrzebę samorealizacji, a także względy hedonistyczne [6,7].

Poznanie indywidualnych motywów wyboru kształcenia oraz systemu wartości kandydatów do zawodu pielęgniarki, może stanowić fundament do kształtowania pożądanego wartości w pielęgniarstwie na etapie kształcenia zawodowego oraz zapobiegać podejmowaniu przez absolwentów pielęgniarstwa rezygnacji z podejmowania pracy w wyuczonym zawodzie.

■ CEL

Poznanie motywów i wartości mających wpływ na wybór kierunku kształcenia przez studentów pielęgniarstwa.

■ MATERIAŁ I METODY

Badanie zostało przeprowadzone w styczniu 2019 roku w grupie studentów pielęgniarstwa pierwszego roku licencjatu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Udział w ankiecie był anonimowy i dobrowolny. Do zebrania

materiału posłużono się metodą sondażu diagnostycznego. Wykorzystano kwestionariusz ankiety autorskiej oraz Listę Wartości Osobistych (LWO) Z. Juczyńskiego. Skala LWO składa się z dwóch części: pierwsza zawiera 9 symboli szczęścia, druga część 10 wartości osobistych. Z 9 symboli szczęścia respondenci i 10 wartości respondenci wybierali 5 i przypisywali do nich kolejno liczby od 5 – dla najważniejszego symbolu/wartości, do 1 – dla najmniej ważnego [8]. Ankiety autorską oparto na kwestionariuszu wartościującym: respondenci oceniali znaczenie każdego z 19 wymienionych w ankiecie motywów w wyborze kierunku kształcenia. Wykorzystano czterostopniową skalę wartościującą, w której wartość „1” oznaczała zdecydowany wpływ, natomiast wartość „4” – najmniej ważny wpływ. Rozdano 228 ankiet, 5 kwestionariuszy zostało wyłączonych z analizy z powodu nieprawidłowego wypełnienia.

Uzyskane wyniki badań poddano analizie statystycznej. Wartości analizowanych parametrów mierzalnych przedstawiono za pomocą wartości średniej i odchylenia standardowego i mediany, a niemierzalnych za pomocą liczności i odsetka. Do wykrycia różnic między analizowanymi grupami użyto testu jednorodności Chi-kwadrat. Do porównania dwóch niezależnych grup zastosowano test U Manna-Whitneya. Analizy statystyczne przeprowadzono na podstawie programu SPSS 17.0, przyjmując poziom istotności $p < 0,05$.

WYNIKI

W grupie 223 ankietowanych studentów, większość stanowiły kobiety - 94,6% (211 osób), mężczyźni było 5,4% (12). 90,6% (202) to osoby do 20 roku życia. Średnia wieku badanych wyniosła 20 lat +/-1,27 lat. Wśród studentów - 62,3% (139) pochodziło z miasta, 37,7% (84) to osoby z terenów wiejskich. 76 respondentów (34,1%) aplikowało wyłącznie na kierunek pielęgniarstwa.

Dominujące motywy wyboru kierunku kształcenia w grupie respondentów aplikujących wyłącznie na pielęgniarstwo to: chęć niesienia pomocy ludziom (1,22), zdobycie wyższego wykształcenia (1,25) oraz zainteresowanie naukami medycznymi (1,41). Analiza statystyczna z wykorzystaniem testem U Manna-Whitneya ukazała, że grupa respondentów, która wybrała tylko pielęgniarstwo, częściej wskazywała na znaczenie motywów: zdobycie wyższego wykształcenia, zaspokojenie własnych aspiracji, uważanie pielęgniarstwa za ciekawy zawód, tradycje rodzinne oraz predyspozycje do tej pracy. Ankietowani, którzy nie wybrali pielęgniarstwa jako pierwszego kierunku kształcenia, istotnie częściej wskazali znaczenie motywu: brak innego pomysłu na swoją przyszłość, brak dostania się na inny kierunek, opinia o łatwości studiowania oraz przypadkowy wybór kierunku (Tab.1).

Tab. 1. Motywy wyboru kierunku kształcenia przez respondentów

Motywy wyboru kształcenia na kierunku pielęgniarstwie	Respondenci aplikujący tylko na kierunek pielęgniarstwa										Ogółem					
	Tak (n=76)					Nie (n=147)					Średnia	Mediana	Odchylenie standardowe	Minimum	Maksimum	P (test U Manna-Whitney)
	Średnia	Mediana	Odchylenie standardowe	Minimum	Maksimum	Średnia	Mediana	Odchylenie standardowe	Minimum	Maksimum						
Zdobycie wyższego wykształcenia	1,25	1,00	0,545	1	4	1,39	1,00	0,556	1	3	1,35	1,00	0,555	1	4	0,025
Chęć niesienia pomocy ludziom	1,22	1,00	0,419	1	2	1,40	1,00	0,648	1	4	1,34	1,00	0,585	1	4	0,072
Zaspokojenie własnych aspiracji	1,83	2,00	0,719	1	4	2,13	2,00	0,813	1	4	2,03	2,00	0,794	1	4	0,006
Zainteresowanie naukami medycznymi	1,41	1,00	0,636	1	4	1,37	1,00	0,552	1	3	1,39	1,00	0,581	1	4	0,898
Uważam pielęgniarstwo za ciekawy zawód	1,47	1,00	0,599	1	3	1,88	2,00	0,651	1	4	1,74	2,00	0,661	1	4	0,000
Perspektywa łatwego znalezienia pracy w kraju	1,88	2,00	0,832	1	4	2,08	2,00	0,903	1	4	2,01	2,00	0,883	1	4	0,132
Perspektywa łatwego znalezienia pracy za granicą	1,99	2,00	0,973	1	4	2,03	2,00	0,899	1	4	2,01	2,00	0,923	1	4	0,631
Nacisk/namowy ze strony rodziny/bliskich	3,47	4,00	0,791	1	4	3,55	4,00	0,733	1	4	3,52	4,00	0,752	1	4	0,445
Tradycje rodzinne w zawodzie	3,39	4,00	0,850	1	4	3,61	4,00	0,736	1	4	3,53	4,00	0,781	1	4	0,035
Namowy ze strony osób studiujących na tym kierunku	3,62	4,00	0,565	1	4	3,69	4,00	0,534	2	4	3,66	4,00	0,544	1	4	0,297
Sugestia doradcy zawodowego, odnośnie predyspozycji do pracy	3,71	4,00	0,561	2	4	3,73	4,00	0,601	1	4	3,73	4,00	0,586	1	4	0,488
Doświadczenia w pracy w wolontariacie z osobami chorymi	3,07	3,00	1,01	1	4	3,16	3,00	0,956	1	4	3,13	3,00	0,974	1	4	0,557
Uważam, że mam predyspozycje do tej pracy	1,80	2,00	0,674	1	4	1,98	2,00	0,667	1	4	1,92	2,00	0,673	1	4	0,042
Zaspokojenie aspiracji rodziców o wyższym wykształceniu dziecka	3,34	4,00	0,932	1	4	3,24	4,00	0,926	1	4	3,28	4,00	0,927	1	4	0,362
Namowy ze strony osób pracujących w tym zawodzie	3,51	4,00	0,792	1	4	3,64	4,00	0,596	2	4	3,60	4,00	0,670	1	4	0,402
Brak innego pomysłu na swoją przyszłość zawodową	3,34	4,00	0,888	1	4	2,97	3,00	0,917	1	4	3,09	3,00	,923	1	4	0,002
Nie udało mi się dostać na inny kierunek studiów	3,55	4,00	0,807	1	4	2,60	3,00	1,19	1	4	2,92	3,00	1,17	1	4	0,000
Opinia o łatwości studiowania na tym kierunku	3,74	4,00	0,472	2	4	3,44	4,00	0,751	1	4	3,54	4,00	,682	1	4	0,005
Przypadkowy wybór kierunku	3,61	4,00	0,655	1	4	3,29	4,00	0,901	1	4	3,40	4,00	,837	1	4	0,015

Symbole szczęścia z którym najczęściej utożsamiali się respondenci, to „udane życie rodzinne”, „dobre zdrowie” oraz „wykonywanie ulubionej pracy, zawodu”. Studenci, dla których pielęgniarstwo nie było jedynym wyborem kierunku kształcenia częściej deklarowali znaczenie dobrych warunków materialnych jako determinantów szczęścia osobistego (Tab.2).

W kategorii wartości osobiste, respondenci deklarowali największe znaczenie wartości „miłość, przyjaźń”, „dobre zdrowie, sprawność fizyczna i psychiczna” oraz „inteligencja, bystrość umysłu”. Ranga wartości „miłość, przyjaźń” była wyższa w grupie studentów, którzy nie wybrali pielęgniarstwa jako pierwszego kierunku kształcenia ($p < 0,018$) (Tab.3). W pozostałych analizach nie uzyskano znaczących różnic statystycznych (Tab.3).

DYSKUSJA

Problematyka motywów wyboru kształcenia na kierunku pielęgniarstwie podejmowana jest dość często w piśmiennictwie polskim i zagranicznym, ponieważ poszukuje się rozwiązań problemu narastającego deficytu kadry pielęgniarskiej, spowodowanego między innymi małą liczbą absolwentów pielęgniarstwa podejmujących pracę w zawodzie [9, 10, 11, 12,13].

Najbardziej zaskakujący rezultat badań własnych ukazał, że tylko 1/3 badanych studentów potwierdziła celowy wybór kształcenia, aplikując wyłącznie na kierunek pielęgniarstwa. Pozostali respondenci wskazywali wybór pielęgniarstwa jako alternatywę braku dostania się na kierunek pierwszego wyboru, co może być związane z podejmowaniem przez nich w przyszłości kolejnej próby dostania się preferowany kierunek i tym samym rezygnację z pielęgniarstwa. Warto podkreślić, że wśród wielu polskich badań dotyczących problematyki motywów wyboru zawodu pielęgniarki, tylko badania Kropiwnickiej i wsp. z 2011 roku wskazały na znaczny odsetek respondentów (65%) deklarujących wybór pielęgniarstwa z powodu braku dostania się na inny kierunek studiów [14]. Wyniki te mogą uzasadniać przyczynę braku podejmowania przez absolwentów pracy w zawodzie pielęgniarki po ukończeniu studiów.

Dominujące motywy wyboru studiów przez respondentów to chęć niesienia pomocy ludziom, zdobycie wyższego wykształcenia oraz zainteresowanie naukami medycznymi. Uzyskane wyniki motywów wyboru zawodu pielęgniarki można odnieść do analogicznych wyników badań innych autorów [1,14, 15,16, 17].

Motywy, na który warto zwrócić uwagę, to chęć zdobycia wyższego wykształcenia, uplasowane w bada-

Tab. 2. Deklarowane przez respondentów symbole szczęścia a wybór kształcenia na pielęgniarstwie

Symbole szczęścia	Studenci, którzy aplikowali tylko na pielęgniarstwo								p (test U Mann-Whitney)
	Tak				Nie				
	Średnia	Mediana	n	Odchylenie standardowe	Średnia	Mediana	n	Odchylenie standardowe	
Duży krąg przyjaciół	1,06	0,0	76	1,619	0,98	0,0	147	1,498	0,802
Udane życie rodzinne	3,39	4,0	76	1,728	3,68	4,0	147	1,695	0,173
Wykonywanie ulubionej pracy, zawodu	2,00	2,0	76	1,591	1,82	2,0	147	1,612	0,425
Sukcesy w nauce, pracy	1,25	0,0	76	1,584	1,17	1,0	147	1,376	0,922
Dobre zdrowie	3,40	4,0	76	1,425	3,33	4,0	147	1,606	0,987
Bycie potrzebnym dla innych ludzi	1,55	1,0	76	1,692	1,27	0,0	147	1,608	0,212
Dobre warunki materialne	1,11	0,5	76	1,404	1,68	1,0	147	1,557	0,005
Życie pełne przygód, podróży	1,11	0,0	76	1,624	1,01	0,0	147	1,423	0,847
Sława, popularność	0,02	0,0	76	0,161	0,02	0,0	147	0,183	0,505

Tab. 3. Deklarowane przez respondentów wartości osobiste a wybór kształcenia na pielęgniarstwie

Kategorie wartości osobistych	Studenci, którzy aplikowali tylko na pielęgniarstwo								p (test U Mann-Whitney)
	Tak				Nie				
	Średnia	Mediana	n	Odchylenie standardowe	Średnia	Mediana	n	Odchylenie standardowe	
Miłość, przyjaźń	3,42	4,0	76	1,760	3,97	5,0	147	1,464	0,018
Dobre zdrowie, sprawność fizyczna i psychiczna	2,69	3,0	76	2,000	2,89	4,0	147	1,817	0,583
Poczucie humoru, dowcip,	0,88	0,0	76	1,548	0,57	0,0	147	1,221	0,205
Inteligencja, bystrość umysłu	2,21	2,0	76	1,619	1,81	2,0	147	1,667	0,086
Wiedza, mądrość	1,35	1,0	76	1,511	1,44	1,0	147	1,553	0,705
Radość, zadowolenie	1,97	2,0	76	1,665	1,64	2,0	147	1,507	0,205
Odwaga, stanowczość	0,77	0,0	76	1,438	0,65	0,0	147	1,236	0,797
Dobroć, delikatność	1,13	0,0	76	1,526	1,10	0,0	147	1,438	0,973
Ładny wygląd zewnętrzny, prezencja	0,27	0,0	76	0,776	0,34	0,0	147	0,903	0,830
Bogactwo, majątek	0,2763	0,0	76	0,842	0,53	0,0	147	1,273	0,224

niach własnych na drugim miejscu. W badaniach A. i G. Cisińskich znaczenie tego motywu zadeklarowało 67,9% respondentów, a 1/4 badanych uznała go za bardzo znaczący. Uzyskany wynik w opinii autorek może dotyczyć studentów, którzy być może w ogóle nie planują pracy w zawodzie pielęgniarstwa, a wybór pielęgniarstwa posłuży im tylko do uzyskania dyplomu wyższej uczelni, który ułatwi poszukiwanie innej pracy [1].

Grupa studentów, która zadeklarowała pielęgniarstwo jako jedyny kierunek kształcenia, istotnie częściej wskazała na pielęgniarstwo jako ciekawy zawód, który daje możliwość zaspokojenia własnych aspiracji. Respondenci podkreślali też znaczenie perspektyw łatwego znalezienia pracy w kraju i zagranicą. Znaczenie ww. motywów potwierdzają także badania innych autorów [1,16, 17,18].

Nowatorski element badań własnych stanowiła analiza znaczenia systemu wartości i symboli szczęścia w wyborze przez respondentów zawodu pielęgniarstwa. W uzyskanych wynikach zaskakuje zadeklarowana przez znaczną część studentów niska ranga wartości „bycia potrzebnym dla innych ludzi”, która powinna być szczególnie istotna w wyborze w profesji pielęgniarstwa. Natomiast badania potwierdziły, że respondenci, którzy nie wybrali pielęgniarstwa jako jedynego kierunku kształcenia, częściej deklarowali znaczenie dóbr materialnych jako determinantów szczęścia osobistego.

Podsumowując znaczenie poznania indywidualnych motywów wyboru kształcenia oraz systemu wartości kandydatów do zawodu pielęgniarstwa/pięlegniarza, warto podkreślić możliwość ich wykorzystania do ukierunkowania procesu kształcenia zawodowego na rozwój zainteresowań i aspiracji przyszłych absolwentów pielęgniarstwa.

Warto mieć na uwadze, że brak odpowiedniego wsparcia studentów na etapie kształcenia może skutkować frustracją i decyzją o rezygnacji z kształcenia i podjęcia pracy w zawodzie. [2,10].

WNIOSKI

Świadomego wyboru kształcenia na kierunku pielęgniarstwie dokonało 1/3 respondentów, co trudno uznać za prognozę optymistyczną w kontekście deficytu personelu pielęgniarstwa.

Motywy chęci pomocy ludziom był najczęściej deklarowanym w wyborze zawodu przez studentów pielęgniarstwa.

Studenci, którzy wskazali wyłączny wybór kształcenia na kierunku pielęgniarstwie rzadziej deklarowali znaczenie dobrych warunków materialnych jako symbolu szczęścia osobistego.

REFERENCES/PIŚMIENNICTWO

- Cisińska A, Cisińska G. Motywy wyboru studiów pielęgniarstwa na przykładzie Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. *Prob. Pielęg.* 2014; 22(4): 433–438.
- Smoleń E. Motywy wyboru kierunku pielęgniarstwa w opinii studentów. *Pielęg.* XXI w. 2014;3 (48): 31–36.
- Dziubak M, Motyka M. Postrzeganie zawodu pielęgniarstwa przez studentki pielęgniarstwa w okresie kształcenia na studiach licencjackich. *Piel. Pol.* 2019;2(72):185–191. doi: <http://dx.doi.org/10.20883/pielpol.2019.25>
- Sobczak M. Motywy wyboru zawodu a wypalenie zawodowe pielęgniarzek. *Prob. Pielęg.* 2010;18 (2): 207–211. doi: 10.5604/01.3001.0010.7939
- Nilsson K, Stomberg JM. Nursing students motivation toward their studies – a survey study. *BMC Nursing.* 2008; 7 (6): 1–7.
- Kucharski A, Ligocka M. Aspiracje edukacyjne młodzieży a motywy podejmowania studiów. *Pedagogika Społeczna* 2014;1 (51): 57–74.
- Lelińska K. Znaczenie socjologicznych teorii wyboru zawodu w pracy doradcy zawodowego. [w:] Bednarczyk H, Figurski J, Żurek M, red. *Pedagogika pracy: doradztwo zawodowe. Wyższa Szkoła Pedagogiczna ZNP w Warszawie, Instytut Technologii Eksploatacji w Radomiu; Warszawa 2004, s.114–123.*
- Juczynski Z. Narzędzia pomiaru w promocji i psychologii zdrowia. *Polskie Towarzystwo Psychologiczne, Warszawa, 2001, s.122–127*
- Strategia na rzecz rozwoju pielęgniarstwa i położnictwa w Polsce, Warszawa 2017, <http://www.mz.gov.pl/aktualnosci/zespol-ds-opracowania-strategii-narzec-rozwoju-pielęgniarstwa-i-polożnictwa-w-polsce-zakonczył-prace/> [dostęp 3.05.2019].
- Marciniowicz L, Owłasiuk A, Słusarska B, et al. Choice and perception of the nursing profession from the perspective of Polish nursing students: a focus group study. *BMC Med Educ* 2016; 16, 243 doi.org/10.1186/s12909-016-0765-3
- Price S, McGillis Hall L, Angus J, Peter E. The social context of career choice among millennial nurses: implications for interprofessional practice. *J Interprof Care.* 2013 Nov;27(6):509–14. doi: 10.3109/13561820.2013.816660.
- Jirwe M, Rudman A. Why choose a career in nursing? *J. Adv. Nurs.* 2012; 68 (7):8. 1615–1623. doi:10.1111/j.1365-2648.2012.05991.x
- McLaughlin K, Moutray M, Moore C. Career motivation in nursing students and the perceived influence of significant others. *J. Adv. Nurs.* 2010; 66 (2): 404–412. doi:10.1111/j.1365-2648.2009.05147.x
- Kropiwnicka E, Orzechowska A, Cholewska M, i wsp. Determinanty wyboru zawodu, poziomu aspiracji oraz plany na przyszłość studentów kierunku lekarskiego i pielęgniarstwa Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. *Prob. Pielęg.* 2011;19(1):70–80.
- Krajewska-Kułać E, Van Damme-Ostapowicz K, Bieleń A, i wsp. Samoocena postrzegania zawodu pielęgniarstwa oraz zdolności rozumienia empatycznego innych ludzi przez studentów pielęgniarstwa. *Prob. Pielęg.* 2010;18 (1): 1–10.
- Smoleń M, Kędra EM. Motywy wyboru kształcenia na kierunku pielęgniarstwa w opinii studentów Państwowej Medycznej Wyższej Szkoły Zawodowej w Opolu. *Pielęg. Pol.* 2018;68 (2): 141–151. doi: <https://doi.org/10.20883/pielpol.2018.17>
- Kube-Brzozowska R, Kobos E. Enrollment motives among candidates for nursing studies at the Medical University of Warsaw. *MSP* 2017; 11, 4: 4–11. doi: 10.5604/01.3001.0010.7939
- Rachubińska K, Stanisławska M, Wiedler-Husła S, i wsp. Motywy oraz satysfakcja z wyboru studiów na kierunku pielęgniarstwo jako determinanty poziomu empatii u studentów pielęgniarstwa. *Piel. Zdr. Publ.* 2017;7 (3): 207–212. doi:10.17219/pzp/64697.

Manuscript received/Praca zgłoszona do czasopisma:
16.07.2019

Manuscript accepted/Praca zaakceptowana do druku:
26.02.2020

Translation/Tłumaczenie: Maciej Hammer